

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 135 068/99-11030
Signatura: bm5cs103

Oblastní pracoviště Olomouc
Okresní pracoviště Šumperk

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Velké Losiny, okres Šumperk Osvobození 350, 788 15 Velké Losiny
Identifikátor ředitelství:	600 148 483
IZO:	102 680 698
Ředitel školy:	Mgr. Jiří Ševčík
Zřizovatel:	Obec Velké Losiny, Rudé armády 321, 788 15 Velké Losiny
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Šumperk, Lautnerova 1, 787 01 Šumperk
Termín inspekce:	30. březen 1999
Inspektoři:	Mgr. Josef Konečný Mgr. Zonna Němcová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školních zařízení ze dne 4. 11. 1998, Udělení výjimky MŠMT ČR z organizace vyučování čj. 26902/98-22, rozvrhy hodin jednotlivých tříd, třídní knihy, tematické a časové plány učiva pro výuku sledovaných předmětů, žákovské knížky a sešity žáků tříd, v nichž proběhly hospitace.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Ve školním roce 1998/1999 navštěvuje Základní školu Velké Losiny s šestnácti třídami 1. - 9. ročníku 312 žáků, z nichž 67 (21,5 %) dojíždí ze tří okolních obcí a tří místních částí Velkých Losin. Průměrný počet 19,5 žáků na třídu vytváří optimální podmínky pro výuku.

Základní škola nemá právní subjektivitu, jejími součástmi jsou školní družina, školní klub a školní jídelna.

Výchovně-vzdělávací činnost ve škole, školní družině a klubu je zajištěna devatenácti učiteli (včetně ředitele a zástupce ředitele) a dvěma vychovatelkami.

Pro výuku v 1. - 7. ročníku byl přijat a schválen vzdělávací program Základní škola čj. 16847/96-2, v 8. a 9. ročníku pokračuje výuka podle upravených učebních dokumentů čj. 18730/91-20.

1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Prostorové podmínky školy plně vyhovují počtům žáků ve třídách. Dostatek kmenových učeben, potřebné odborné učebny i kapacity dalších prostor umožňují realizovat výuku podle zvoleného vzdělávacího programu. Vybavení učeben je funkční a má velmi dobrou úroveň.

Další hodnocení je zaměřeno především na sledované předměty: český jazyk, německý jazyk a matematiku.

Výuka předmětu český jazyk na 2. stupni probíhá většinou v kmenových učebnách jednotlivých tříd. Pro vyučovací hodiny literatury se využívá často účelně zařízená žákovská knihovna s bohatým knižním fondem dětské literatury, encyklopedií i mnoha výtisků doplňkové četby. Ve škole jsou již zajištěny aktualizované učebnice pro jazykové vyučování i literaturu, které odpovídají osnovám vzdělávacího programu Základní škola.

Kabinet českého jazyka je dobře spravován a je vybaven potřebnými pomůckami, které se průběžně doplňují a modernizují (nástěnné transparenty, soubory mluvnických cvičení, obrazové soubory pro literaturu a sloh, odborná literatura, alternativní učebnice a učební texty). Pro výuku literatury chybí škole audiokazety s nahrávkami vhodných uměleckých ukázek z díla autorů, kteří jsou podle osnov probíráni.

Všechny vyučovací hodiny německého jazyka od 4. do 9. ročníku jsou vyučovány v účelně a podnětně zařízené jazykové učebně, ve které jsou žákům k dispozici názorné pomůcky k mluvnickému učivu, k probíraným tematickým okruhům i časovým aktualitám, např. velikonoční texty a obrázky. K mimořádně funkčnímu vybavení této učebny chybí televize a videopřehrávač. Při výuce žáků 4. a 5. ročníku je využívána i učebna výpočetní techniky s výukovými programy německého jazyka. Pro žáky 4. - 9. ročníku je škola dostatečně vybavena ucelenou řadou učebnicového souboru z nakladatelství Jirco Heute haben wir Deutsch. Pro výuku začátečníků ve školním roce 1999/2000 má škola již zajištěny učebnice zpracované podle nové pravopisné normy.

Výuka matematiky na 1. stupni probíhá v kmenových třídách.

Vybavení učebnicemi a učebními texty sledovaného předmětu je dostačující. Používání pracovních sešitů a textů nakladatelství Prodos není vhodné a efektivní, protože jejich obsah není v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu a nelze je nakupovat za finanční prostředky ze státního rozpočtu. Vedení školy má v úmyslu učební fond aktualizovat, aby odpovídal osnovám vzdělávacího programu Základní škola. Učitelky mají k dispozici řadu pracovních materiálů pro vyučování a zkoušení učiva, z nichž mnohé kopírují pro žáky.

Učební pomůcky pro výuku matematiky na 1. stupni jsou zastoupeny v míře odpovídající požadavkům osnov. Uloženy jsou ve společném kabinetě, značná část je zastaralá a částečně využívaná ve vyučování. Jejich údržba a uložení není na požadované úrovni. Z výzdoby učeben je patrné, že učitelé si řadu pomůcek zhotovují sami.

Didaktická technika je funkční, ale ve výuce matematiky na 1. stupni se nepoužívá. Výpočetní technika je umístěna v odborné pracovně a v matematice je částečně využívána při procvičování a zkoušení učiva (programy testů).

Ve škole je zřízena samostatná učitelská knihovna, která obsahuje dostatek pedagogické, metodické a odborné literatury. Publikace jsou učiteli využívány při přípravě na vyučování i v procesu výuky.

Prostorové a materiálně-technické podmínky pro výuku českého jazyka, německého jazyka a matematiky hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Pracovní prostředí pro žáky i zaměstnance je vhodné z hlediska vybavení i vlastností (osvětlení, teplota, výzdoba, pořádek, čistota). Interiéry chodeb, schodišť a učeben jsou vyzdobeny žákovskými výtvarnými pracemi a květinami.

Vyučovací hodiny českého jazyka jednotlivých tříd 2. stupně jsou v rozvrhu hodin zařazeny rovnoměrně do celého týdne. Hodiny německého jazyka tříd 4. - 9. ročníku se objevují v rozvrhu hodin v rozmezí první až páté vyučovací hodiny. Žáci 4. ročníku mají nevhodně zařazeny dvě hodiny německého jazyka jako koncové vyučovací hodiny. Žákům 8. ročníku je předmět německý jazyk kumulován nevhodně do prvních tří dnů v týdnu.

Vyučovací hodiny matematiky jsou v rozvrhu umístěny na první až třetí hodinu a jejich počet odpovídá učebnímu plánu.

Krácení přestávky po druhé vyučovací hodině na 15 minut je vzhledem k problémům v dopravní obslužnosti povoleno MŠMT ČR.

Domácí písemné úkoly jsou zadávány ve sledovaných předmětech účelně a rovnoměrně. Rozsah domácích úkolů žáky nepřetěžuje.

V jedné vyučovací hodině, v níž proběhla kontrolní hospitace, pamatovala učitelka na relaxační uvolnění žáků.

Pitný režim je ve škole zabezpečen prodejem ovocných nápojů z automatu.

Psychohygienické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti v předmětech český jazyk, německý jazyk a matematika jsou průměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Učební plány tříd 2. stupně obsahují celkem 32 hodin českého jazyka, které vyučují tři učitelky s pedagogickou i odbornou způsobilostí. Výuku 18 hodin německého jazyka ve 4. - 9. ročníku zajišťuje se stoprocentní odbornou způsobilostí jedna učitelka.

Matematika na 1. stupni školy je vyučována v šesti třídách učiteli s odbornou způsobilostí, ve dvou třídách je zavedeno tzv. polooborné vyučování učiteli 2. stupně a jen v jedné třídě je vyučována neodborně. V současné době je jedna učitelka dlouhodobě nemocná a zastupuje ji učitelka-důchodkyně s odborností pro 1. stupeň.

Učitelský sbor je stabilizovaný a vedení školy vytváří podmínky pro další zkvalitnění výuky. Podporuje i odborný růst a další vzdělávání učitelů.

Současné personální podmínky výuky českého a německého jazyka jsou mimořádně příznivé, jsou hodnoceny jako vynikající. Personální podmínky pro výuku matematiky na 1. stupni jsou ve škole spíše nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Učitelky sledovaných předmětů vypracovaly a předložily tematické a časové plány učiva, které jsou v souladu se zvolenými vzdělávacími programy. Kontrola zapsaného probíraného učiva v třídních knihách potvrdila jejich realizaci.

Učební osnovy jsou plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Východiskem pro hodnocení kvality vyučování byly čtyři provedené kontrolní hospitace.

Český jazyk

V učebním plánu 6. a 7. ročníku je posílena týdenní hodinová dotace předmětu na pět hodin.

Obsah probíraného učiva ve třídě, v níž proběhla hospitace, byl v časovém souladu s tematickým plánem učiva.

Vyučovací hodina jazykového vyučování měla pestrou strukturu a dostatek prostoru pro aktivní zapojení žáků. Vysoké efektivitě bylo dosaženo nejen velmi dobrou organizací práce, použitím názorných pomůcek, aktuálním motivačním spojením probíraného učiva s vlastními praktickými zkušenostmi žáků (nová pravidla českého pravopisu aplikovaná na názvy ulic, sídlišť v obci a okolí), ale i svědomitou přípravou žáků na vyučování. Všichni žáci splnili zadaný písemný domácí úkol a přinesli potřebný materiál pro skupinové vyučování.

Učitelka věnovala pozornost všem žákům a individuálně sledovala výsledky a tempo práce pěti integrovaných žáků se zdravotním postižením. Průběžně žáky povzbuzovala pochvalou.

Sešity mají zavedenu jednotnou úpravu, písemný projev žáků má dobrou úroveň.

Německý jazyk

Probírané učivo odpovídalo svou náročností věku i jazykové úrovni žáků.

Optimální podmínky v pracovním prostředí jazykové učebny a nízký počet žáků ve skupině děleného vyučování se neprojevily v žádoucí míře na efektivitě vyučovací hodiny. Její jednoduchá struktura s příliš dlouho trvajícím prací s novým textem v učebnici uvedla většinu žáků do pasivity a nepozornosti.

K pozitivům průběhu výuky patří převažující udělování organizačních pokynů žákům německy, účelné využití dovedností žáků pracovat se slovníkem a průběžné seznamování s novým německým pravopisem.

Ve vyučovací hodině českého jazyka převládala výrazná pozitiva, vyučování německého jazyka mělo průměrnou úroveň.

Matematika na 1. stupni

Vyučování matematiky ve dvou třídách probíhalo v kmenových učebnách. Obě hodiny měly stanoveny jasné cíle a zvolené prostředky a metody práce byly přiměřené věku žáků i obsahu učiva. Organizace vyučování byla učitelkami promyšlena, učivo bylo prezentováno srozumitelně a mělo logickou návaznost. Pozornost byla věnována všem žákům a v dobré míře bylo využíváno povzbuzení a pochval. Tempo hodin se řídilo náročností učiva a úspěchy žáků. Při frontálním způsobu procvičování a v přímé práci se žáky se méně projevoval individuální přístup a diferenciaci. Mladší žáci měli dostatek prostoru pro uplatnění vlastní práce a rozvoj aktivity. Střídáním činností a zařazováním prvků angažovaného učení (soutěžení) bylo učivo vhodně motivováno. Celková atmosféra ve třídě byla radostná a pracovní. Obě učitelky k ní napomáhaly svým osobitým stylem

a projevem. Před samostatnou prací byly jejich pokyny k zadávaným úkolům jasné a srozumitelné.

Hodnocení žáků mělo formativní a povzbuzující charakter. Frekvence známek v žákovských knížkách a sešitech je přiměřená. U většiny žáků bylo zjištěno pozitivní hodnocení. Podle poznámek se u starších žáků projevuje časté neplnění domácích úkolů. Někteří žáci při společném řešení příkladů unikali pozornosti, projevovali pasivitu a nečinnost.

Celkově lze kvalitu vyučování matematiky na 1. stupni školy hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Chování žáků bylo v průběhu vyučování velmi dobré. Mladší žáci projevovali při výuce větší aktivitu, smysl pro spolupráci a zájem o předmět. Ve vlastní činnosti prokazovali dobré znalosti a dovednosti, dovedli se soustředit a orientovat na splnění zadávaných úkolů.

Vědomosti z českého jazyka uplatnili žáci ve školním i okresním kole olympiády. Školní kolo konverzační soutěže v německém jazyce se uskutečnilo, ale okresního kola této soutěže se žáci nezúčastnili. V matematice na 1. stupni proběhla školní kola soutěže žáků 4. ročníku a soutěže Klokánek.

Celkově hodnotí ČŠI úroveň výsledků vyučování sledovaných předmětů jako spíše nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

- Prostorové podmínky školy jsou velmi dobré.
- Vybavení učebnicemi a učebními pomůckami se postupně modernizuje a přizpůsobuje zvolenému vzdělávacímu programu.
- V českém a německém jazyce jsou učební pomůcky vhodně prezentovány a využívány při výuce.
- Učební pomůcky do matematiky na 1. stupni jsou funkční a jejich využití je částečné.
- Při tvorbě rozvrhu hodin nebyly důsledně dodrženy didaktické zásady a psychohygienické potřeby žáků.
- Současné personální podmínky pro výuku českého a německého jazyka jsou vynikající.
- Při výuce mladších žáků na 1. i 2. stupni vytvořily učitelky dostatek prostoru pro rozvoj aktivity žáků a uplatnily prvky angažovaného učení a skupinové vyučování.
- Z vyhodnocení zápisů v žákovských knížkách vyplývá nedostatečná důslednost učitelky matematiky ve vyžadování plnění zadaných úkolů.
- Učitelé sledovaných předmětů organizují školní kola olympiád a soutěží, ale vedení školy nevytváří vždy potřebné organizační podmínky pro postup žáků do vyšších kol.

V podmínkách a průběhu výchovně-vzdělávací činnosti předmětů český jazyk, německý jazyk a matematika převažují dílčí pozitiva nad běžnou úroveň.

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Josef Konečný v. r.

členka týmu Mgr. Zonna Němcová v. r.

V Šumperku dne 2. dubna 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne 9. dubna 1999

razítko

Podpis ředitele školy: Mgr. Jiří Ševčík v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Velké Losiny	23. 4. 1999	135 068/99-11030
Školský úřad: Šumperk	23. 4. 1999	135 068/99-11030

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly vzneseny